

NOVINE

Pobožen. družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.

Dobijo se

Novine. Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri

KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensoveih,

Cserföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K. v Ameriko vsakomi na njegov naslov . . . 5 K. Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerev.

Nehajte skrb.

„Ka se bojite, maloverni!“ je pitao naš božanski Zveličiteo, kda so apostolje prestrašeni od víhéra na morji zbudíli njega z sna.

Pa té reči bi si mogoče vsaki krščanik globoko v srcé zapisati.

Ne kralá, niti bogátca na sveti, kí ne bi meo skrbí. Velikáše Europe dnes menje spijo pa teškejši sen májo, kak mí eti domá. Nás samo naše življenje pa naše imánje briga, njé pa skrbí življenje i vrednošča celih držánj. Pa so oni rávno tak, kak mí. Što má med nami močno krščansko srcé, on prenáša vsa, kí ga pa neima, njemí je pa nájménša nevolá tudi neprenoslíva.

Ka pa te mámo véčinití, naj premášati známo denéšnje nevole?

Prvo je to, ka kríž, šteroga nam je Bog naložo z vŕpanjom: krepko vzmimo na rame. Vnogo, ljudi prejde v nevoli samo zato, ár se pred časom prestráši. Takši ljudjé so spodobni deteti, štero puzá ovára pa prestrašeno beží k materi se skrivat pred grozovítnimi roglámi síromaške stvári. Pa glej, cí mati vzeme puzá pa ga deteti v roke dá, se njemi razvedrí obráz pa z veseljom čáka njegove roglé, ka bi ga drážilo.

Bodí tí tudi tak. Glédaj nesreči v óči. Ne straši se prle, kak si skušao nad njov svojo moč. Kí se pred bremenom stávi pa sí zdíháva mesto toga, ka bí je zdížno i neseo, ali razdelo na dvoje, on níkdár ne príde z njim domo. „Dober je Bog, kí nikoga ne skúšáva véše moči,“ nas véi sv. písmo. Záto se nam ne slobodno zosagatí prle, kak smo skušali, jelí premoremo. Vnogo lidíh ne plavalo níkdár pa kda so vu vodo spadnoli so se hítro návčíli. Skušaj premágati nevoló pa de tí šlo.

Ob drúgim prosi Bogá, naj on tudi podrží roko pod tvoj teher. Cirenejski

Šímon je pomágo Jezusí kríž nosítí pa od tistoga mao Jezus vsem nam pomága naše kríže nosítí, naj ga samo oprosimo: „Prosíte pa se vam dá“ pomoč, právi sam Jezus. Ka pa te ka ga ne veš prosítí. Zakaj so cérkve celí den odprte, zakaj prebíva Jezus med nami v Olt. Sveství, zakaj se zvoníjo vsakí dén k sv. meši, cí ne, ka bi mí mílošče ískali pri njem i naišli. Či dvá neséta vkŕp teher, je vsíkdár ležeši. Ka pa cí je te drúgí, kí ga nosítí pomága sam Jezus? Prosíte ga v nevoli pa nehajte prážno skrb.

Ob tréttim, cí si že skušao nevoló pa poproso Jezusa, se potoláží stem, ka na veke ne bo trpelo. Kak je že bio, tak páli príde déu veselja. Dnes pa moreš trpetí. Bog zná, ka komi pošle. Vóri so tudi težila potrebna, cí ščémo, ka de dobro šla pa vnogi je že na léd plésat odíšeo ino sí je stonogo, komi je jako dobro šlo. Ka pa cí bí tí tudi med tejmi bio brezi denéšnje nevole.

Ka tí znáš, ka dobra ti ščé Bog dati za prenášanje denéšnje nevole. Jezus je sam pravo, ka „je vreden težák nájema svojega.“ Što je pa bóší težák, kak kí mirno trpí i nosí bremena svoja? Toláží se, na veke ne bo trpelo.

Liki zgodí se véási zvúu rédno, kak v naših dnévaj, ka príde na vnoge trpljenje globoko, kak morje, temno, kak nájbole temna noč pa v tom trpljenji nindri ni ednoga tráka svetloga ne. Ka nam je te véčinití? „Bog moj, Bog moj, zakaj si me povrgeo?“ — so bílé Jezusove reči v toj temnoj noči srcá i pámeti na krížnom drevi. Pravi za njím té reči pa znaj, ka takša zvúnrédna zavrženost ne trpí dugo, líkí njéna vóra, cí se podáš v božovo, te z meseci i letami prínese naprej v krščanskoj popunosti, záto v takšoj vóri tudi to praví: „Gospodne, tvoje stvorjenje sam, Či je na díko

tvojo, tí máš pravico sebi díko správlati nad menov, naj bo tvoja, pa ne moja vola.

Bojna.

Vútro bo obhajala Maticerkev god sv. Gerarda (Gellért), púšpeka i mantrnika. On je naš svetnik. Púšpek je bio v *Csanád*-i, predtem vzgojíteo sv. Mirka kraljeviča, sinú sv. Štefana i toga tanačnik. Oba svetnika, oče i sínú, Štefana i Mirka sveto življenje pa blažena smrt je zadosten zrok, da sklepamo na veliko svetost njidva dúhovnoga voditela, sv. Gerarda. Ali smrt njegova nam jo še v vekšo, v stalno, popolno svetlost postavi. Žitek je dao za vero svojo. Po smrti sv. Štefana so se poreberili proti katoličanskoj veri še ostali poganski Madjari pa so sv. Gerarda z njegovimi tovariši vred pri Búdini vmorili. Te rojeni Talijan je postao prvi sveti mantrnik novo ustanovljenoga vogrskoga orsaga. Bog njemi je to državo odločo za domovino i posveto jo je z lastnov svojov krvjov pa postao njeni nebeski zagovornik. Milo nam kaže z svojim zgledom, naj véčnimo vse, še merjemo radi z ljúbezni do Boga za svojo domovino, štero nam je Bog dao. O prosimo sv. Gerarda pomoč, ka de njegov dúh živo v naših vojakah, ka de je gonila ljúbezen do Jezusa v branitvi domovine, te zaistino veselo bo vmreti za njo, zato ka se nebeska te zaistino tudi pred njimi odpre. — Poročila z bojišč so sledeča:

Rusko bojišče. V Karpátah srditi boji, v šterih so Rusi povsod odbiti. Mesto *Halič* smo spraznili. Rusom se níkak ne posreči na vogrska tla stopiti.

V Macedoniji so sovražniki do rok dobili *Malkanico*, pri *Vardar* reki so pa odbiti. Srbi so na jug od *Ostrowske* jezere Bolgare premagali i zavzeli *Nišjo Planino*. — Bolgari so zavzeli grško mesto *Kavalo*.

Francozko bojišče. Divji boji pri *Somme* reki, v šterih so Francozi nekaj malo napredovali, vlovili više 2500 Nemcov i zaplenili 10 topov pa 40 strojnih pušk. — Pri protinapadah so Nemci tudi dobili zajetnike, strliva i nekaj zgubljene zemle nazaj.

Taljansko bojišče. Taljani so srdito začeli napadati med *Vipavov* i morjom. En mali del zemlje so tu dobili i eno goro v Tiroli. 500 Taljanov smo vlovili i 3 strojne puške zaplenili.

Romansko bojišče. V *Dobrudži* Bolgari, Nemci i Türki so popolnoma premagali Ruse i Romane. V *Erdély*-skom pri *Hátszegi* smo odbili Rumune i pri *Fogaras-i*.

Pismo na bojišče.

Siromaški vjetniki! Vlovili, zgrabili so je z sovražnim i ne milim srcem, odpelali so je med sovražna srca, kje zvün Boga nikomi ne morejo praviti: prijateo si mi. Še to najmenjše dete njim pravi: to so naši sovražniki, štere so naši vojaki zgrabili. Jeli, kak tužen, pomilüvanja vreden stan? Pa vse to bi še lahko prenesli, te najtrši žalož krüha v oči vrženoga bi z veselov zadovoljnostjov pojeli, če bi meli düševno tolažbo. Meše ne poznajo, spoved njim je tüja reč, svetke samo po imeni znajo, vse, kaj jih je dozdej veselilo, je odišlo od njih, ostao njim je samo srce prebadajoči, tužen spomin. Ne potrebüjejo tei siromačeki düševne pomoči, da ne obvüpaajo? Jeli da. Ne pozabimo pa, da Bog milost svojo samo po molitvi da. Lehko do dva milijona je Nemcov i naših v Rusiji zgrabljenih, oj koliko se more moliti, da tei sto no stojezeri ostanejo pravi katoličanci, ne obvüpaajo i ne zablodijo v krivo vero, štera je državna vera tam. Dragi vojaki, molite zasé, da ne zajdete kda v tužno zajetništvo, domačim pa pišite pa li pišite, naj molijo za tiste, ki so tam, da pride popolni možje nazaj, ne pa podivjani slabo — krivoverniki.

Od jetike.

(Po spisi ministra za znotraj.)

Gobe jetike se kaj rade zdržavajo nadale v mesi rožene živine. Govedina, teletina ma dostokrat na milijone takših pogübonosnih jetičnih klic v sebi. Kak zato ne bi nevarno bilo vživanje toga mesa ne da bi se spoklale te male stvarice. Kda se pa morijo te gobice? Samo tak, če je meso dobro skühanano. Na pol skühanano ali na pol pečeno meso vse šamri ešče od teh jetičnih gob. Kda smo doma, si lahko pomagamo; čakali mo tečas, dokeč se nam ne sküha ali ne speče popolnoma meso. Ka pa na poti? Ali ne jejmo mesa, če je pretrdo, ali je pa dajmo dobro pripraviti. Pol vüre, pa če vöro duže raj počakajmo, kak bi se z smrtjov preranov najeli pa to še za lastne peneze.

Dom i svet.

Grčko. 4-ti grčki armadni zbor, od 15 do 30 jezer vojakov, se je prekdao Nemcom pri *Kavalli*, ar so se nej šteli proti nam vojsküvati z četvero — sporazumom. Odpelani so kak gosti na Nemško z svojim orožjom vred. — Novi ministerski predsednik je *Kalogeropulos*. — Odredjena je mobilizacija cele grčke vojske.

Hollandia. V Indiji hollandskoj so se podložniki poreberili proti državi. Vstaši so premagani. — Med Anglijov i Hollandijov pošta ne vozi. Zrok je brščas to, ka svet skoz Hollandije dosta zvedil od pobilja naših sovražnikov, to ščejo zvediti zdaj Angleži.

Rusija. *Stürmer*, dozdajšnji ministerski predsednik odstopi pa prevzeme čast poslaništva angležkoga v Londoni. — Svetoga sinoda (spravišča) prednji oskrbiteo je postao *Rajev* Mikloš uradnik pudučnoga ministerstva. Z toga je razvidno, kak slabo more biti versko življenje v Rusiji, da svecki vladar vodi Matercerkev i svecke ljudi imenüje za njene pazitele.

Japonsko. Vlada zahteva od Khine, naj v Mandžuriji ustanovi žandare, šteri do branili Japonce i naj pod kaznen vzeme tiste častnike, ki so nej pazili, ka so se kitajski i japonski vojaki v ednom mestu med seboj praskali.

Rim. Sv. Oča so v Beč za nuncijski poslanik imenüvali grofa *Valfrédi Bonao* Teodora. V službo svojo stopi novembra. Prvejši nuncijski je imenüvan za kardinala i odhaja v Rim.

Pod orožje moro stopiti oktobra 2-ga, ki so rojeni v letah od 1866. do 1871. dec. 31.; v letah od 1872. do 1884. dec. 31. ali po tom leti rojeni i za vojake potrđeni pa *oktobra 10 ga.* Ki so po imeni oproščeni (felmentés) vojaške službe, so ne dužni odhajati.

Iz pisem naših vojakov.

Preveliko veselje nad Novinami i Marijinim Listom. „Vsi Slovenci jih iz srca lepo pozdravimo. Naznanim jim, da sem Novine i Marijin List dobo. To slovensko čtenje nam je vsem tak veliko veselje spravilo, da sem v tom žalostnom stani ešče niednoga Slovenca tak veseloga ne vido. Od radosti so me suzé pobile, pa sem te lepi slovenski spis mogoči bio do rok dobiti. Zato se jaz i vsi moji pajdaši iz globočine srca zahvalimo na toj velikoj dobroti, štera nam tu v tom žalostnom stani največke veselje spravla. (Zadravec Štefan od Lipe, strelec 11. bat.)

Kak sladka je v tüjini materna reč. „Prosim blagoslov sv. Drüžine na njih i vse dühovnike, ka do mogli dale pisati Marijin List in Novine; po tom slovenskom čtenji se mi najbolje srcé potolaži, kda je do rok dobim. *Kda človek po svojem maternom jeziki dobi v te dalešnji kraj navuke, ne čüti nikšega trpljenja.* (Cigan Matjas iz Žižkov, pogorski topničar 13. p.)

Po 20 mesecih prvič prišo z Slovincem vküp. „Že dvajseti mesec slüžim v Dalmaciji i komaj zdaj marca 17-ga sem prišo prvič vküp z Slovincem. To se je pa tak zgodilo. Šo sem na veliki strmi breg i kda bi tam dol zdevao svojo orožje, ovaram tam ednoga vojaka, šteri se mi je jako znani vido. Ne sem mogo oči dol ž njega vzeti. Pitam ga: odket si? Vogrski slovenec sem iz Železne Županije. — Pa jaz tak, pravim. Žalost in radost naj je obišla, veselo sva si začela slovenski gučati i misliti na mili dom. Vküp sva zdaj tu Slovence veselo z ednoga kraja i pošleva domo ljubim najnim domačim i vsem poznancom srčne pozdrave pa prosiva ponizno molitve za blaženi mir.“ (Zelko Matjaš z Mačkovec i Pašičnjek Ludovik z Boreče, topničara.)

Veselje v strelnih jarkah. „Düšnavest mi ne da mira, ka bi njim dühovni oča nej naznalo našega velikoga veselja, štero nas je predkratkim nalletelo. Aprila 11-ga so nas pohodili v naših jarkah naš vojni dühovnik, pred šterim smo opravili sveto vüzemsko spoved, na drugi den v gojčno obdevetih je pa bila tu pod zemljov sveta meša, pri šteroj smo se okrepili z presvétim Telom Kristušovim. Čeravno je neprijatelj samo pétsto stopájov oddaljen od nas, čeravno je ne bio na gmaji, nego cele roje granatov i šrapnel pošilao na nas, nieden nas je ne bio ranjen. Najbole nas je pa to genolo, ka smo vidili naše častnike tudi pri spovedi i sv. obhajili i ka se je vno go vojakov druge vere iz povedi z pobožnostjov v deležilo naše preblazene svete meše.“ (Roth Ludovik, desetnik 83. pp.)

Glási.

Primicija. Dnes tjezen je prikazao Vsegamogočnomi svojo prvo sv. mešo v Beltincih *Forjan* Florenc iz reda sv. Franciška. Vnožino vrlih Slovincov se je potrudilo k pobožnosti da bi se vdeležilo blagoslova novomešniškoga. Cela pobožnost i slovesnost je bila lepa i zgledna. Jako spodbüdljivo je bilo, da je mil. grofa *Zichy* Augustina družina tudi ponizno prosila za novomešniški blagoslov. Novomešnika je pri sv. meši vodo preč. g. *Bašša* Ivan pl. iz Bogojine. On je bio tudi slavnostni govornik. Govorio je jasno, lepo, v srce ségajoče od redovniškoga siromaštva, od te bogate zaročnice redovnikove. Pri sv. meši so pa dvorili redovni bratje novomešnika: več. o. Apollinar i č. br. Paulin pa Fulgentij. Sv. meše sta se vdeležila tudi domači g. pleb. i kaplan. — Vesela je beltinska fara, ka je za rešenje düš znova zgojila dühovnika, namestnika božjega.

Od naših vojakov. *Ranjen je:* *Küzma* Jožef pioner z Tropovec; *Horvat* Matjaš z V. Polane, pešak 48. pp. je z dum-dum kroglov streljen v oko; naznanja *Tratnjek* Štefan. *Mrtev je:* *Raščan* Štefan z Brezovice i *Zadravec* Ivan z Renkovec, spadnola sta na Ve-

liko mešo i vküp sta zakopaniva, kak je pisao Tkalec Martin p. 48 pp. Trnja; *Adamec* Jožef z Gornjih Vidovec vrli slovenski mladenec, vrel častilec Bl. D. Marije i ljubiteo svoje mile materne reči, pešak 48 pp. je spadno 24-ga augusta, kak naznanja Koštric Štefan z D. Bistrice. — *Vlovljeni so: Kociper* Štefan z Odranec, *Jaklin* Štefan z Mihalovec, oba ranjeniva; naznanja Koštric Štefan z D. Bistrice; *Litrop* Martin z Gomilic, *Kuhar* Štefan z Lipovec, Črnela Franc z Filovec, *Végi* Štefan z Strehovec vsi iz 48 pp., kak naznanja Tratnjek Štefan. — Vsem, ranjenim, pokojnim i zajetim naj se odpre smileno Srce Jezušovo.

Spadno je na severnom bojišči sapeurski nadporočnik g. *Takáts* Ladislav. V privatnom življenji je bio inženir. On je delao načrt (plan) za sobočko cerkev. Jediní sin je bio, bivšega sobočkoga učitelja i ravnitela na državnoj šoli, *Takáts* Štefana, dober gospod, delaven, trezen, pošten, ki je z celoga srca živo ze svoje pozvanje. Molimo za njega.

Marijini Listi meseca julija i augusta so se začeli že pred dvema tjednoma razpošilati. V kratkom je vsi do rok dobijo. Priporačamo vsakoj duši, naj jiva dobro prečtí. Jako lepi navuki se najdo v njima, šteri so pravi balzam na rane vsékane od te krvave bojne. Spisao je te navuke *Raduha* Jožef, bogoslovec salezijanski iz Nedelice. Lista je potrdila poleg salezijanske družbe naša višesnja cerkvena oblast tudi.

Glas od Sv. Bedenika. „Naše ženke i dekle jočič spítávejo, kda že pride mir. 10-ga toga meseca, kda smo prošćenje meli, se njim je joč stavo. Vesele so bile, ali nej Marijinomi imeni, nego plesi. Marijo častit so prišle dobre duše z precesijov. Kda bi pa trebelo domo iti, so ništerne dekle pa ništerne matere z hčeramí vred z čislom ovite roke na krčmeno klúko položile pa šle plesat. Z tem so te prosile tisti mir, za šteroga so prle jokale. Ide to? Zvišavati se z novimi cipelami pa z novimi jankami pa še z molitvami pa tak prositi mir je ne to norca se napraviti z Boga? Zaistino. — F. Š.

Vmrla je na Humi poleg Ormoža *Sever* M., trgovca žena, rojena Čahuk Eva iz naših Križevac. Zapústila je sina in moža oba v vojski pa dve hčerki. Pobožna in smilenoga srca blaga duša je bila pokojna, štera je, čeravno 17 let vedno betežasta, v najlepšem dūhi odgojila svojo deco. Vso skrb je nosila, naj njoj deca postane prav iz srca krščanska pa tudi slovenska. Čeravno so škodo trpeli včasí pri trgovini, ka so ne stopili k nekrščanskoj, liberalskoj stranki, vendar je ostala pri svojih sigurno katoličanskih nazorih pa v svojo hišo samo odkrito katoličanske liste pústila. Kaj rada je čitela tudi naše Novine, štere je mela naročene. Zročimo pokojno v pobožne molitve naših naročnikov.

Kak se bojijo naši vojaki Rumuna? Kda je izbruhnula bojna med nami i Rumunijov, je eden mladi slovenski

vojak *Balašic* Tašek z Beltinec, ki od začetka vojne slūži, te reči napisao svojoj materi: „Oglaso se nam je tū blūži eden novi sovražnik: Rumun. Liki naj si samo dobro hlače zveže, ka je ne zgūbi, kaj sta je več zgūbila Srb i Črnogorec. Ve njega ešče tudi nalūplemo, to sem nej strah, zato ka so naše puške ešče točne i bajoneti še tudi ostri pa sable so se nam ešče tudi nej zatopile. Hvala G. Bogi, ka ešče izda mamó zdrava i junaška srca i po njih vroča krv teče za našega seroga svetloga krala i sveto vero i našo drago domovino i naše drage domače!

Stari čas se nazaj vpela na konci toga mesca. Vsaki naj zato septembra 30-ga edno vūro nazaj porine svojo vūro večer, kda si dolleže.

Slovenski vojaki za naš dober slovenski tisk. »Srčno vas pozdravlamó slovenski vojaki iz žalostnoga bojišča pa vam želemó milost božo i moč njegovo, da morete svojo plemenito slūžbo vu vsem popunoma opravlati.

— Žalostno smo z Novin mogli čiteti milo prošnjo za podporo naših lepih spisov, štere bi vchnoti mogli. Najbole nas je pa žalostilo to, da smo je ne mogli podpirati *mi*, kim so na nepopisno tolažbo i pomoč v duši i teli v tom žalostnom časi, v našoj teškoj slūžbi. — Da se redkokda mamó priliko vdeležiti svetih meš i drugih krščanskih pobožnostih, se nadomestijo naše zamūde po teh dobrih spisah. Zahvalimo se iz dna srca Božoj Previdnosti, ka nam je zbudila lūbeznive duše, štere nam v srce segajoče navuke pišejo, brez šterih bi vnogi dober Sloven v svojoj slaboti obvūpati mogo pod temi nevolami. Zdaj pa, kda mamó té lūbeznive spise v svojoj maternoj reči, *ne čüti med nami Slovenci nikdar tisto grdo bogokletje*, kak med drugimi. Oj kak bi drugim tudi trbelo takše pobožne novine. — Z veselím srcom vam naznaním, — piše *Simon* Števan, — da vsi komaj čakamo Novine i ka mi je podpore ne trebelo pobirati, po sili so mi jo davali, naj, jo vzemem i odpošem. Zaistino veseli glas. Srce se mi radūje, kda vidim tak živo vero med nami, posebno me veseli, ka smo vsi častilci Bl. D. Mari je, šteroj se jako dosta mamó zahvaliti, da nas je očividno z zvūn rednov maternov skrbjov branila i vjunačila, ka smo vsi batrivno šli proti neprijatelí. — Podporo odpošlema po našem četovodji, *Ficko* Vendelini iz Boreče, ednom bistroga razuma, pravičnom i junaškom vojaki, šteri nosi že tudi srebrno svetinjo hrabrosti i šteroga zavolo njigovih dobrih lastnostih poštūjejo i ljubijo tak častniki kak prostaki. Nabrali smo 55 k. darūvali na podporo i sv. meše z radostnim srcom sledeči pešaki 83. pešpolka: *Ficko* Vendel četv. z Boreče 2·20, *Bedek* Ferenc 4, *Simon* Štefan z Šúlinec 3, *Pondelek* Štefan, evangeličanec z Lucove 1, *Bežan* Ivan z Vančavesi 1, *Bokan* Štefan z Ottovec 2, *Bokan* Andraš 2, *Vučak* Péter z Salamenec 0·50, *Kuhar* Jožef z Martinja

0·40, *Török* Šandor z Sela 0·60, *Varga* Ferenc z Kroga 0·50, *Kovač* Karol z Ritkarovec 0·50, *Korpič* Janoš z Čöpinec 0·50, *Szép* Jožef z Moravec 1, *Császár* Miklos z Markovec 1, *Vlaj* Mihal z Koprivnika 1, *Horvat* Štefan z Štefanovec 1, *Monjak* Ignac slovak iz trencenske županije z Zgornje Zuberice 0·80, *Šerüga* Mihal od Sv. Sebeštjana 4, *Horvat* Ferenc 2, *Kološa* Jožef od Lipe 4, *Vrečič* Alojz z Vidonec 6, *Cör* Jürrij z Ottovec 4, *Sinic* Janoš z Petanec 2, *Fujs* Ferenc z Radovec 2, *Kofjač* Ludovik z Krajne 2, *Gomboc* Jožef 2, *Vogrinčič* Jožef z Vančavesi 2, *Šinko* Alojz z M. Petrovec 2 koroni. — Pošlema njim z temi dari i vsem našim tužnim domačim srčne pozdrave i je prosimo, da bi molili za tak željeni mir, da bi se mogli v našoj lepoj slovenskoj domovini v blaženom miri, z pokornim življenjom vküp veseliti. — Bog lepo plati vsem. Blagodejna rosa ne kaplje tak gosto na žejne rožice, kak de Jezus rosio svoje milosti prí mnogih svetih mešah na vas, dragi vojaki. Vūpajte se! — Vrednik.

Pravica Polakom. Nemška vlada je dovolila, da se smejo v Nemčiji živeča polska deca v spodnjih razredah po svojem maternom jeziki vciti verena-vuk, kaj je predtem strahovito krivično bilo prepovedano.

Slovo vzemejo: *Partl* Jožef, *Hari* Anton z Krašič, *Sukič* Jožef z Domajinac, *Gomboc* Ferenc z Kroga, *Novak* Ferenc z Bakovec, *Idič* Ludovik z Topolovec, pešaki 26 pp., 18 let stari vojaki od starišov, bratov, sester, sosedov i od te lepe slovenske krajine, v šteroj so tak veselo i brezskrbno živeli, kak ptički na vekah. Z Bogom pravijo vsem i naj se ne jočejo, nego molijo za nje, ve oni so se že tudi z vūpanjom zročili v obrambo Bl. D. Marije i Srca Jezušovoga pa veselo stopijo na svojo morebit zadnjopot proti neprijatelí. — *Sobočan* Matjaš z Trnja, *Skledar* Štefan od Lipe, topničari 5. gorskoga topničarskoga polka od našega urednika, slovenske krajine, od slovenskih cerkvic, posebno farne, dūhovnikov, oče, matere, sester, šterim želeta, naj ostanejo čiste Marijine hčeri; od rodbine, sosedov, botrine, prijatlov i pajdašov, ki so še doma. Srčno se zahvalita dūhovnikom na danih navukah i je prosita, naj jiva sklenjavajo v sv. meše, milo njima pri srci, ka starišam na stare dni ne sta mogočiva pomagati. Vsem se zročita v molitev, vitežko ščeta braniti domovino, iz lūbezni do Boga sta tudi pri praviva vmreti za njo, ve se vūpati, ka jih va bo podpirala z svojim svetim Sinom Bl. D. Marija, šteroj sta se zročila; *Žokš* Janoš, domobranec 18 dpp., ki že štrtipot ide na bojišče, od žene, decé, oče, matere, od gračke fare, tretjerednikov, od rožnovenskih bratov, svojih dūhovnikov, svoje vési, botrine i scsedov. Prosi vseh molitve, za mir; zahvali se z pajdaši za List in Novine in prosi na novo njuvo dopošilatev, zato ka je nastano novi naprijateo i trebe njim novo moč proti njemi.

Goriški i istrski Slovenci pa Horvati so dobili svoje pravice. — Imena italijanskih mest do se pisala odsehmao slovenski i horvacki, to je po maternom jeziki prebivalcov. Obečano je tudi, da vulični napisi v Gorici bodo tudi slovenski.

Pozdrav pošilajo: *Gašpar Stefan* i njegovi pajdaši slovenski, domobranci 15. dpp., jako želejo šteti Novine i Marijine Liste, čeravno stare i je zato prosijo pa naznanjajo, ka veselo branijo svojo vogrsko domovino i milo slovensko domačijo, kam nazaj priti srčno želejo; *Edšid Jožef*, pešak 26 pp. z *Gederevec*; prosi molitve zasé, naj ga i nadele občuva Bl. D. Marija i rabi posvetne Slovenske i Slovene na *Krvačo bojišče*, da bi tam poglednoli, keliko jih mira brez tolažbe i pomoči vsako vüro; oj nači, nači do včasi živeli; *Gomboši Janoš*, pionier z *Salamanec*; veseli se Novinam i žele, da bi se dngo vrejvale vojakom na tolažbo; *Držanič Mihal* dom. 18 dpp., želno čaka Novine za vole navukov, nad šterimi se vojakom srce razkuzi; *Pajžlar Jožef* z *Petanec*, pešak 83. pp., se zahvali na poslanom štenji; kda je od Mari, je čteo, je včasi lekej prenašao težave bojnske; požteni Slovenje vküp drži, si navuke v srce jemlejo i molijo za tiste blodmke šteri preklinjajo okoli njih; *Stessl Mikloš* vojni pek; piše, da komaj čaka vsako nedelo večer šesto vüro, kda njemi pošta redno novine prinesé; pri njih je že smeg spadno, ali štiki so zato ii veseli i radi pozdravljajo Talijana; *Vörös Viktor* četovodja 64. pp. z *Beltinec*, prostovolja; sami med Romani je, zato njemi je teško, ka ne čuje slovenske reči; iz srca prosi slovenske Novine, vse Slovence i prijatele slrv. Novin pa da bi molili za njega; *Lük Janoš* z *Domajinec*, vojni delavec; naznanja, da njemi vsako vüro prido na pmet nase Novine i njemi dšnavest ne da mira, da jih ne bi proso; *Bokan Stefan* domobr. 31 dpp. z pajdaši vred; srčno je veselijo v maternom jeziki pisane Novine, so preveč veseli pri njih štenji; *Sipos Janoš*, topničar, z *Beltinec*; veselijo ga Novino pa njegovoga slovenskoga pajdaša pa čške Slovaki je radi pošlúšajo; aug. 31-go je Rus veliki napad na nje napravo, a krvavo je bio odbit; *Kozar Ferenc*, *Sukič Anton* z *Martinje*, domobrancia 18 dpp, svojim starišom, celoj slovenskoj krajini i siničkoj fari; prosita molitve vseh, da njidva večkrat samo misliti moreta na Boga i Bl. D. Marijo, ka ta znali prinaško obraniti, kak tudi ščeta, milo domovino; *Bokan Stefan* domob. 31-dpp. starišam, sestram, dšhovnomi oči, bratom, sosedam i rodi; zahvali se Bogi, ka ga je edno leto od vse nesreče občuvao.

Na podpore Marijinoga Lista i Novin so darovali: *Sarjas Stefan* 40 fil., *Horvat Marke* 30 f., *Horvat Martin* 30 f., *Lehko Martin* 20 f., *Cipot András* 40 f., *Sobočan Bara* 30 f., *Sobočan Jožef* 50 f., *Kolenko Maria* 60 f., *Hozjan Stefan* 80 f., *Hozjan Marko* 40 f., *Kolarič Mihal* 20 f., *Sarjas Stefan* 20 f., *Stanko Maria* 50 f., *Lebar Ivan* 40 f., *Bitlop Martin* 40 f., *Vuk Stefan* 60 f., *Sobočan Martin* 30 f., *Hozjan Jožef* 40 f., *Gabor Ivan* 40 f., *Deuša Matjaš* 20 f., *Deuša Peter* 40 f., *Horvat Anton* 20 f. — *Z Trnja*: *Tkalec Martin* 2 kor., *Spilak Marija* 1 kor., *Tkalec Ana* 2 k., *Kolarič Treza* 2 k., *Kolarič Martin* 2 k., *Horvat Stefan* 2 k., *Sümen Marija* 1 k., *Horvat Marija* 2 k., *Horvat Treza* 1 k., *Stanko Verona* 1 kor., *Tibaut Ana* 2 k., *Hozjan Marija* 2 k., *Kocet Treza* 2 k., *Cvetko Ana* 2 k., *Zadravec Jožef* 40 f., *Kocet Magda* 1 k., *Zadravec Ana* 1 k., *Sobočan Aga* 2 k., *Zadravec Treza* 2 k., *Hozjan Treza* 3 k., *Horvat Kata* 1 k., *Peterec kata* 1 kor., *Peterec Matjaš* 60 f., *Horvat Jožef* 4 k., *Horvat Marija* 2 k., *Kovač Bara* 2 k., *Legény Ana* 2 k., *Sabotin Marija* 2 k., *Farkaš Ivan* 1 k., *Horvat Jožef* 3 k., *Sobočan Stefan* 2 k., *Brnjak Marija* 2 k., *Legény Marija* 20 f., *Horvat Stefan* 60 f., *Kolarič Ana* 60 f., *Deuša Ivan*

50 f., *Sobočan Jožef* 60 f., *Sobočan Ivan* 40 f., *Nerad Jožef* 20 f., *Hozjan Ivan* 30 f., *Horvat Martia* 30 f., *Sobočan Ana* 50 f., *Dominko Treza* 10 f., *Krampač Treza* 1 kor., *Stanko Ivan* 20 f., *Tkalec Stefan* 1 k., *Sobočan Stefan* 20 f., *Sarjaš Ana* 1-20 k., *Krampač Stefan* 80 fil., *Cvetko Ana* 1 k., *Raščan Marija* 1 k., *Hozjan Marija* 20 f., *Horvat Bara* 1 k., *Horvat Treza* 40 f., *Doreučec Marija* 30 f., *Doreučec Kata* 1-20 k., *Zalig Stefan* 30 f., *Sarjaš Stefan* 1 k., *Horvat Marko* 1 k., *Cipot Matjaš* 1 k., *Bohnee Jožef* 1 k., *Hanc Maria* 1 kor., *Hozjan Stefan* 1 k., *Dama Jožef* 1 k., *Žerdin Stefan* 1 k., *Kosija Tamaž* 1 k., *Bedernjak Ivan* 1 k., *Dominko Verona* 1 k., *Kolenko Ivan* 1-60 kor., *Stanko Jožef* 1 kor., *Deuša Jožef* 1 k., *Rous Magda* 1 kor., *Matjašea Stefan* 50 f., *Sobočan Jožef* 50 f., *Krampač Ivan* 20 f., *Hozjan Martin* 50 f., *Horvat Jožef* 40 f., *Zsoldos Martin* 20 f., *Zsoldos Stefan* 40 f., *Zadravec Stefan* 50 f., *Jantel Stefan* 50 f., *Hozjan Martin* 50 f., *Prša Kata* 20 f., *Lebar Jožef* 50 f., *Sarjaš Ivan* 40 f., *Sarjaš Martin* 50 f., *Sarjaš Andraš* 20 f., *Horvat Marija* 20 f., *Sarjas Kata* 50 f.

(Dale.)

Točen človek pride v življenji naprej, če tak vredí svoj čas, ka ne izgubi nikaj časa. Na žalost je jako mnogo netočni ljudi, tami kriva je dostokrat slabo idoča žepna vüra. Dobre in zanesljive so znane švicarske vüre, te se pa dobivajo se od 4-40 K naprej v sve-

tovnj razpošiljalnici H. Suttner; ta ima sama lastno protokolirano tovarno vür v Svici in glavno zastopstvo tvornice vür „ZENITH“ in more brez prekúpevalcov sama odavali. Takša švicarska vüra trpi duži kak 3 cene bazarske vüre in ide vsikdar točno. Sto kočee vüre ali zlatnino i srebrnino kúpiti naj zah-teva zastonj krasen cenik od H. Suttnera v *Ljubljani št. 945*.

Najnovjše.

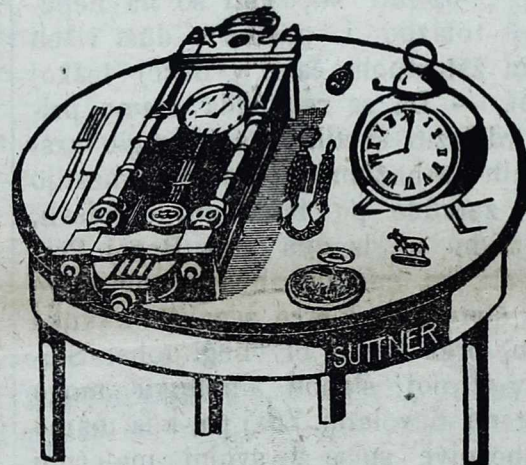
Naši so v slednjih bitkah više 4000 rusov zgrabili.

Pošta.

Kota Šnidec. G. Purkla. Podpore dozda ne sem še dobo; julija je ne prišla; naslov sem spremeno. *Kerčmar Jannš z Križevac. Magyaróvár.* Zavolo prediva i pozderja se zglasite v Budapost na *Kenderköspont*. Pri vsakom notarinši zvedite naslov g poplen, cene i vse drugo potrebno za odajo. To se pa ve, da od hiš do hiš nišee ne de šo, nego ljudstvo naj svoja kodla zvaga, vküp znosi, na železnico da i dobi peneze, kak nikdar prle nej. *Kolman Ana. Cericinci.* Pošlite mi moža naslov kje i kda rojen, kda premino i v šterom polki (regimentu) je slúžo.

Darovi, šteri trajno veselijo,

pa šteri napravijo čast darovniki, se kúpajo v svetovnoj tvrdki Suttner, šteroga blago vživle svetovni glas. Šte kúpivle dare v nikajvrednih bazaraj, en da darovanci samevolo, sebe pa postavlja v slab spomin. Zah-tevajte na dopisnici

Št. 1316	lepa pendel vüra	— — —	K 10-50
" 1325	pendel vüra hodi 14 dni	— — —	" 20-—
" 1360	lepa stenska vüra	— — —	" 4-80
" 1376	lepa vüra kukovica	— — —	" 17-—
" 1203	dobra vüra bñdílka	— — —	" 3-50
" 1204	vüra bñdílka, štera kaže dneve	— — —	" 5-—
" 1216	fina vüra bñdílka	— — —	" 7-80
" 410	roskop žepna vüra niklasta	— — —	" 4-10
" 513	tula niklasta vüra z dvema pokrivaloma	— — —	" 9-80
" 1512	„Zenith“ niklasta vüra s 15 rubini	— — —	" 16-25
" 781	srebrna tula vüra z dvema pokrivaloma	— — —	" 21-—
" 1546	koznata narokvica z vürov	— — —	" 17-—
" 916	srebrna masivna verižica	— — —	" 3-20
" 989	srebrni masivni onvesek	— — —	" 1-50
" 1022	srebrno čislo	— — —	" 5-70
" 113	zlibta duble verižica za okoli šinjeka	— — —	" 5-80
" 463	double zlati križec	— — —	" 1-50
" 212	srebrni prstan z tepim kamnom	— — —	" 1-20

Krasen cenik zobstom i franko.

Pošta	Zlate vüre teke	Ka se ne vidi, se zameni.
po povzetji ali pa čí se penezi naprej pošlejo.	dobi vsaki kúpec zobstom. Več se zvedí v krasnom ceniki.	

Vsaka vüra je točno vrejena, namazana, pa se zapira brezi prašenja. Vso zlato pa srebrno blago je slúžbeno označeno.

Lastna vürna tovarna na Švicarskom.

H. SUTTNER same Ljubljani št. 945 (Laibach).

Nema podržnici.

Kričanska svetovna razpošilnica.

Nema podržnice.

veliki

Cenik

z jezerami slik de zobstom i franko.

Št. 115	double zlati ovratnik	— — —	K 2-35
" 845	14 karatna zlata verižica	— — —	" 32-—
" 96	double zlata verižica za vüro	— — —	" 7-—
" 2318	srebrni masivni lanček	— — —	" 5-50
" 2706	srebrno čeevo (sv. podobica)	— — —	" 3-30
" 25	pozlačeni srebrni križec	— — —	" 2-70
" 328	double zlata narokvica	— — —	" 2-70
" 1142	srebrna igla pribadača	— — —	" 2-50
" 283	srebrni privesek	— — —	" 1-—
" 282	emajlirano srebrno čeevo	— — —	" 1-10
" 470	double zlato čeevo	— — —	" 1-20
" 1565	14 kar. zlati vñhani	— — —	" 13-—
" 1677	srebrni vñhani	— — —	" 1-—
" 1241	dalnogled	— — —	" 13-—
" 259	srebrna jedilne orodje za 12 oseb	— — —	" 19-—
" 211	srebrni prstan s kamnom	— — —	" 9-90
" 1063	pozlačeni srebrni prstan	— — —	" 2-70
" 182	14 karatni zlati prstan	— — —	" 12-50

Na jezere priznalnih pisem

dobi trvdka!

Edne zmed njih se glasi:

Nadignjena samo zavolo točnega dobavljanja!

„... najbolje me je nadignolo, ka ste mi Vi ene dare za mojih 19 vnükov tak točno poslali pred Božičom!“

Klanjec.

Hermina Floegel,
vdova zemlomeca.

V ceniki najdete primeren dar za vsake prilike.

Lastna znamka „IKO“ je svetovnega glasa.